

Presidència de la Generalitat

LLEI 8/2009, de 4 de novembre, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2007, de 20 de març, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià. [2009/12660]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que Les Corts han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

La reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana duta a terme mitjançant la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, va suposar importants modificacions que no sols permeten la consecució de majors cotes d'autogovern, sinó que també garanteixen una major qualitat de vida per a tots els ciutadans i les ciutadanes de la Comunitat Valenciana.

En virtut d'aquesta reforma, que va comportar un salt qualitatiu en matèria competencial, es va atribuir competència exclusiva a la Generalitat, en l'article 49.1.2.^a, per a la conservació, desplegament i modificació del dret civil foral valencià. En l'exercici de la competència esmentada es va aprovar la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià, el primer pas en un camí la meta final del qual és l'elaboració d'un futur Codi de dret civil foral valencià que englobe les distintes lleis sectorials que s'hi promulguen.

Si bé l'entrada en vigor de la Llei 10/2007 ha demostrat que la norma esmentada és un instrument jurídic adequat per a instaurar determinades novetats importants en la regulació del règim econòmic matrimonial, també ha permès constatar la conveniència de reconsiderar determinats aspectes puntuals que, en algun cas, són mereixedors d'una regulació diferenciada que es produirà en breu, mentre que, en altres, es produeix una remissió al contingut de la legislació de l'Estat, tot això a fi de contribuir a una més claredat normativa i dotar de més seguretat els operadors jurídic i els principals destinataris de la norma, açò és, els ciutadans i ciutadanes de la Comunitat Valenciana.

En línia amb allò anteriorment indicat, aquesta llei modifica o deroga determinats preceptes de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià, tot salvaguardant-ne en la integritat l'esperit que subjeia sota la seua promulgació i no perdent de vista l'objectiu últim d'elaborar el ja esmentat Codi de dret civil foral valencià.

Preservant, en essència, la substantivitat pròpia del text original, les reformes introduïdes s'estructuren en quatre grans blocs. Es modifiquen, d'una banda, els articles 15.2, 17.2, 27.2 i 46 per a remetre al Codi Civil –o a la legislació de l'Estat amb caràcter general– la regulació de la prescripció de l'acció per a reclamar el pagament de la compensació per treball domèstic, el règim de caducitat de l'acció per a instar l'anul·labilitat de l'acte dispositiu sobre l'habitatge habitual de la família efectuat pel cònjuge titular sense el consentiment de l'altre o sense la corresponent autorització judicial, el règim d'oposabilitat de la carta de noces o capitulacions matrimonials enfront de tercers i l'atribució dels béns posseïts pels cònjuges quan no es puga acreditar a quin d'ells pertanyen.

El segon dels blocs a destacar està integrat per la reforma dels articles 39 i 42.2 de la Llei 10/2007, la redacció de la qual, com ocorre en nombroses normes autonòmiques, es produïa en termes equivalents als de la legislació de l'Estat. Així, se suprimeix en l'article 39, dins de la regulació de la germania, l'esment que es realitzava que el canvi de règim jurídic d'un bé no perjudicaria els drets adquirits per tercers abans de la publicitat registral d'aquell o abans que en tinguera coneixement el tercer; i alhora es reforma l'article 42.2 per a suprimir, en el marc de la regulació de l'extinció i dissolució de la germania, la menció de la possibilitat que el creditor sol·licitara l'embargament dels béns agermanats quan els béns propis d'un cònjuge no foren suficients per a respondre dels seus deutes particulars, i en aquest cas es conce-

Presidencia de la Generalitat

LEY 8/2009, de 4 de noviembre, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano. [2009/12660]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos, que Les Corts han aprobado, y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del Rey, promulgo la siguiente ley:

PREÀMBULO

La reforma del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana llevada a cabo mediante la Ley Orgànica 1/2006, de 10 de abril, supuso importantes modificaciones que no sólo permiten la consecución de mayores cotas de autogobierno, sino que también garantizan una mayor calidad de vida para todos los ciudadanos y las ciudadanas de la Comunitat Valenciana.

En virtud de esta reforma, que comportó un salto cualitativo en materia competencial, se atribuyó competencia exclusiva a la Generalitat, en el artículo 49.1.2.^a, para la conservación, desarrollo y modificación del Derecho civil foral valenciano. En el ejercicio de dicha competencia se aprobó la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano, el primer paso en un camino cuya meta final es la elaboración de un futuro Código de Derecho civil foral valenciano que englobe las distintas leyes sectoriales que se promulguen.

Si bien la entrada en vigor de la Ley 10/2007 ha demostrado que dicha norma es un instrumento jurídico adecuado para instaurar determinadas novedades importantes en la regulación del régimen económico matrimonial, también ha permitido constatar la conveniencia de reconsiderar determinados aspectos puntuales que, en algún caso, son merecedores de una regulación diferenciada que se producirá en breve, mientras que, en otros, se produce una remisión al contenido de la legislación del Estado, todo ello con el fin de contribuir a una mayor claridad normativa y dotar de mayor seguridad a los operadores jurídicos y a los principales destinatarios de la norma, esto es, los ciudadanos y las ciudadanas de la Comunitat Valenciana.

En línea con lo anteriormente indicado, esta Ley modifica o deroga determinados preceptos de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano, salvaguardando en su integridad el espíritu que subyacía bajo su promulgación y no perdiendo de vista el objetivo último de elaborar el ya mencionado Código de derecho civil foral valenciano.

Preservando, en esencia, la sustantividad propia del texto original, las reformas introducidas se estructuran en cuatro grandes bloques. Se modifican, por un lado, los artículos 15.2, 17.2, 27.2 y 46 para remitir al Código Civil –o a la legislación del Estado con carácter general– la regulación de la prescripción de la acción para reclamar el pago de la compensación por trabajo doméstico, el régimen de caducidad de la acción para instar la anulabilidad del acto dispositivo sobre la vivienda habitual de la familia efectuado por el cónyuge titular sin el consentimiento del otro o sin la correspondiente autorización judicial, el régimen de oponibilidad de la carta de nupcias o capitulaciones matrimoniales frente a terceros y la atribución de los bienes poseídos por los cónyuges cuando no se pueda acreditar a cuál de ellos pertenecen.

El segundo de los bloques a destacar está integrado por la reforma de los artículos 39 y 42.2 de la Ley 10/2007, cuya redacción, como ocurre en numerosas normas autonómicas, se producía en términos equivalentes a los de la legislación del Estado. Así, se suprime en el artículo 39, dentro de la regulación de la germania, la mención que se realizaba a que el cambio de régimen jurídico de un bien no perjudicaría los derechos adquiridos por terceros antes de la publicdad registral de aquel o antes de que tuviese conocimiento del mismo el tercero; y se reforma asimismo el artículo 42.2 para suprimir, en el marco de la regulación de la extinción y disolución de la germania, la mención a la posibilidad de que el acreedor solicitase el embargo de los bienes agermanados cuando los bienes propios de un cónyuge no fueran

dia a l'altre cònjuge l'opció de sol·licitar que en la traba se substituïren aquells béns per la part que hi ostentara el cònjuge deutor, de manera que l'embargament comportaria la dissolució de la germania sobre el bé o béns travats.

El tercer bloc en què es pot estructurar la reforma està constituït per la derogació dels articles 30, 37 i la disposició transitòria segona del text original, així com la supressió de l'últim incís de l'article 33.1, a l'expectativa de la futura promulgació d'altres lleis de la Generalitat que poden incidir sobre les qüestions adés esmentades. En aquest sentit, tant els articles 30 i 37 com la disposició transitòria segona i l'últim incís de l'article 33.1 tenien un denominador comú, perquè es referien a diferents aspectes vinculats amb les conseqüències jurídiques del règim econòmic matrimonial en l'àmbit del dret de successions. Així, mentre l'article 30 al·ludia a l'eficàcia de la carta de noces o capitulacions matrimonials després de la mort d'un dels cònjuges, l'article 37 regulava la col·lació de les donacions *propter nuptias*, establint l'obligació del donatari de portar els béns donats a col·lació en l'herència del donant, en els termes que resultaren de l'aplicació del dret successori valencià, i la disposició transitòria segona, d'acord amb l'últim dels preceptes esmentats, establia que, fins que s'aprovara i entrara en vigor el dret successori valencià, la referència a aquell s'entendria realitzada al Codi Civil. Per la seua banda, l'últim incís de l'article 33.1 contenia la menció de la possibilitat de realitzar la donació *propter nuptias* amb caràcter successiu a favor dels fills o filles en ocasió del matrimoni, per al cas de defunció d'un d'ells.

El quart bloc de la reforma consisteix en la derogació dels articles 47 i 48. Aquesta derogació obeeix a raons purament sistemàtiques, per a imprimir més claredat en la regulació d'aquestes qüestions que es dedueix del règim general contingut en la pròpia llei. Així doncs, se suprimeixen dos preceptes en què, d'una banda, s'indicava que els béns dels cònjuges estaven prioritàriament afectes a l'alçament de les càrregues del matrimoni i, d'altra banda, es regulava el règim aplicable a les despeses realitzades i a les obligacions concretes en l'exercici de la potestat domèstica ordinària.

Finalment, encara que seguint un ordre lògic siga la primera modificació articulada, s'ha estimat necessari, d'acord amb tot l'anteriorment ressenyat, reformar el preàmbul de la Llei 10/2007 per a ajustar l'esment que s'hi fa al nombre de preceptes i de disposicions transitòries que integren el text normatiu —els primers passen a ser-ne quaranta-quatre, no quaranta-vuit, i les segones deixen de ser dues per a ser una única—.

Article 1. Derogació de determinats preceptes de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià

Queden derogats els articles 30, 37, 47 i 48 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià, així com la seua disposició transitòria segona.

Article 2. Modificació de determinats preceptes de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià

Es modifica l'últim paràgraf del preàmbul de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià, així com els articles 15.2, 17.2, 27.2, 33.1, 39, 42.2 i 46, la nova redacció dels quals serà la que figura en l'annex d'aquesta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Sense perjudi d'allò que s'ha indicat en l'article primer d'aquesta llei, queden també derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen a allò que s'hi ha establert.

suficientes para responder de sus deudas particulares, en cuyo caso se concedía al otro cónyuge la opción de solicitar que en la traba se sustituyeran aquellos bienes por la parte que en ellos ostentase el cónyuge deudor, de forma que el embargo comportaría la disolución de la germanía sobre el bien o bienes trabados.

El tercer bloque en que se puede estructurar la reforma está constituido por la derogación de los artículos 30, 37 y la disposición transitoria segunda del texto original, así como la supresión del último inciso del artículo 33.1, a la espera de la futura promulgación de otras leyes de la Generalitat que pueden incidir sobre dichas cuestiones. En este sentido, tanto los artículos 30 y 37 como la disposición transitoria segunda y el último inciso del artículo 33.1 tenían un denominador común, pues se referían a diferentes aspectos vinculados con las consecuencias jurídicas del régimen económico matrimonial en el ámbito del derecho de sucesiones. Así, mientras el artículo 30 aludía a la eficacia de la carta de nupcias o capitulaciones matrimoniales tras la muerte de uno de los cónyuges, el artículo 37 regulaba la colación de las donaciones *propter nuptias*, estableciendo la obligación del donatario de llevar los bienes donados a colación en la herencia del donante, en los términos que resultasen de la aplicación del derecho sucesorio valenciano, y la disposición transitoria segunda, en consonancia con el último de los preceptos citados, establecía que, hasta que se aprobara y entrara en vigor el derecho sucesorio valenciano, la referencia al mismo se entendería realizada al Código Civil. Por su parte, el último inciso del artículo 33.1 contenía la mención a la posibilidad de realizar la donación *propter nuptias* con carácter sucesivo a favor de los hijos o las hijas con ocasión del matrimonio, para el caso de defunción de uno de ellos.

El cuarto bloque de la reforma consiste en la derogación de los artículos 47 y 48. Esta derogación obedece a razones puramente sistemáticas, para imprimir mayor claridad en la regulación de estas cuestiones que se deduce del régimen general contenido en la propia ley. Así pues, se suprimen dos preceptos en los que, por un lado, se indicaba que los bienes de los cónyuges estaban prioritariamente afectos al levantamiento de las cargas del matrimonio y, por otro lado, se regulaba el régimen aplicable a los gastos realizados y a las obligaciones contraídas en el ejercicio de la potestad doméstica ordinaria.

Finalmente, aunque siguiendo un orden lógico sea la primera modificación articulada, se ha estimado necesario, en consonancia con todo lo anteriormente reseñado, reformar el preámbulo de la Ley 10/2007 para ajustar la mención que en él se realiza al número de preceptos y de disposiciones transitorias que integran el texto normativo —los primeros pasan a ser cuarenta y cuatro, no cuarenta y ocho, y las segundas dejan de ser dos para ser una única—.

Artículo 1. Derogación de determinados preceptos de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano

Quedan derogados los artículos 30, 37, 47 y 48 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano, así como su disposición transitoria segunda.

Artículo 2. Modificación de determinados preceptos de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano

Se modifica el último párrafo del preámbulo de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano, así como sus artículos 15.2, 17.2, 27.2, 33.1, 39, 42.2 y 46, cuya nueva redacción pasa a ser la que figura en el anexo de esta ley.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Sin perjuicio de lo indicado en el artículo 1 de esta ley, quedan también derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en ella.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Títol competencial

La present llei es dicta a l'empara de la competència que l'article 49.12.^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribueix a la Generalitat, per a conservar, modificar i desplegar el dret civil foral valencià, en relació amb l'article 7 i la disposició transitòria tercera del propi Estatut d'Autonomia.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 4 de novembre de 2009

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

ANNEX

Nova redacció dels preceptes de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià

De conformitat amb el que s'ha establert en l'article 2 d'aquesta llei, es modifica l'últim paràgraf del preàmbul de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat, de Règim Econòmic Matrimonial Valencià, així com els articles 15.2, 17.2, 27.2, 33.1, 39, 42.2 i 46, la nova redacció dels quals és la següent:

U. Últim paràgraf del preàmbul de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«La present llei sobre règim econòmic matrimonial consta d'un preàmbul i tres títols, els quals es dediquen, respectivament, a les disposicions comunes del règim econòmic matrimonial valencià, a la germania i al règim legal supletori valencià. El primer d'aquests tres títols, per la seua banda, està dividit en cinc capítols, referits a les disposicions generals, les càrregues de la família, l'habitatge habitual, la carta de noces o capitulacions matrimonials i les donacions per raó de matrimoni, respectivament. Així mateix, aquesta llei es compon de quaranta-quatre articles. Finalment, inclou una disposició transitòria, una addicional i quatre disposicions finals.»

Dos. Article 15.2 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«2. La prescripció de l'acció per a reclamar el pagament de la compensació per treball domèstic es regirà pel que disposa el Codi Civil».

Tres. Article 17.2 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«2. El règim de caducitat de l'acció a què es referix el paràgraf anterior es regularà pel que disposa el Codi Civil».

Quatre. Article 27.2 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«2. El règim d'oposabilitat de la carta de noces o capitulacions matrimonials enfront de tercers es regirà pel que disposa la legislació de l'Estat».

Cinc. Article 33.1 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«1. Pot ser objecte de donació qualsevol classe de béns, universalitats de béns, drets i accions. El donant es podrà reservar l'usdefruit atribuint al donatari només la nua propietat del bé o béns donats».

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Título competencial

La presente ley se dicta al amparo de la competencia que el artículo 49.12.^a del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribuye a la Generalitat para conservar, modificar y desarrollar el derecho civil foral valenciano, en relación con el artículo 7 y la disposición transitoria tercera del propio Estatut d'Autonomia.

Segunda. Entrada en vigor

Esta ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley

Valencia, 4 de noviembre de 2009

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

ANEXO

Nueva redacción de los preceptos de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano

De conformidad con lo establecido por el artículo 2 de esta Ley, se modifica el último párrafo del preámbulo de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat, de Régimen Económico Matrimonial Valenciano, así como sus artículos 15.2, 17.2, 27.2, 33.1, 39, 42.2 y 46, cuya nueva redacción pasa a ser la siguiente:

Uno. Último párrafo del preámbulo de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«La presente ley sobre régimen económico matrimonial consta de un preámbulo y tres títulos, que se dedican, respectivamente, a las disposiciones comunes del régimen económico matrimonial valenciano, a la germania y al régimen legal supletorio valenciano. El primero de estos tres títulos está, por su parte, dividido en cinco capítulos, referidos a las disposiciones generales, las cargas de la familia, la vivienda habitual, la carta de nupcias o capitulaciones matrimoniales y las donaciones por razón de matrimonio, respectivamente. Asimismo, esta ley se compone de cuarenta y cuatro artículos. Finalmente, incluye una disposición transitoria, una adicional y cuatro disposiciones finales.»

Dos. Artículo 15.2 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«2. La prescripción de la acción para reclamar el pago de la compensación por trabajo doméstico se regirá por lo dispuesto en el Código Civil».

Tres. Artículo 17.2 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«2. El régimen de caducidad de la acción a que se refiere el párrafo anterior se regulará por lo dispuesto en el Código Civil».

Cuatro. Artículo 27.2 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«2. El régimen de oponibilidad de la carta de nupcias o capitulaciones matrimoniales frente a terceros se regirá por lo dispuesto en la legislación del Estado.»

Cinco. Artículo 33.1 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«1. Puede ser objeto de donación cualquier clase de bienes, universalidades de bienes, derechos y acciones. El donante se podrá reservar el usufructo atribuyendo al donatario solo la nuda propiedad del bien o bienes donados».

Sis. Article 39 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«Article 39. Composició de la germania i efectes del canvi del règim jurídic d'un bé del matrimoni valencià respecte de tercers

La germania pot comprendre tots, algun o alguns dels béns dels esposos. La seua composició pot modificar-se durant la seua vigència, tant en el sentit d'aportar-ne, com en el d'excloure'n».

Set. Article 42.2 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«2. Dels deutes particulars de cada cònjuge responen preferentment els seus propis béns i, en cas de no resultar-ne suficients per a atendre el pagament dels dits deutes, respondran els béns agermanats».

Vuit. Article 46 de la Llei 10/2007, de 20 de març, de la Generalitat:

«Article 46. Atribució per meitat dels béns posseïts pels cònjuges sense títol

Quan no es puga acreditar a quin dels cònjuges pertany algun bé o dret posseït, hom s'atendrà al règim previst en el Codi Civil. No obstant això, tractant-se de béns mobles, d'ús personal, o destinats directament a l'exercici de l'activitat d'un dels cònjuges, que no siguen d'extraordinari valor tenint en compte les circumstàncies econòmiques del cònjuge usuari, es presumirà que pertanyen a este».

Seis. Artículo 39 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«Artículo 39. Composición de la germania y efectos del cambio del régimen jurídico de un bien del matrimonio valenciano respecto de terceros

La germania puede comprender todos, alguno o algunos de los bienes de los esposos. Su composición puede modificarse durante su vigencia, tanto en el sentido de aportar bienes a la misma, como en el de excluir bienes de ella».

Siete. Artículo 42.2 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«2. De las deudas particulares de cada cónyuge responden preferentemente sus propios bienes, y en caso de no resultar estos suficientes para atender al pago de dichas deudas, responderán los bienes agermanados».

Ocho. Artículo 46 de la Ley 10/2007, de 20 de marzo, de la Generalitat:

«Artículo 46. Atribución por mitad de los bienes poseídos por los cónyuges sin título

Cuando no se pueda acreditar a cuál de los cónyuges pertenece algún bien o derecho poseído por ellos, se estará al régimen previsto en el Código Civil. No obstante, tratándose de bienes muebles, de uso personal, o destinados directamente al desarrollo de la actividad de uno de los cónyuges, que no sean de extraordinario valor teniendo en cuenta las circunstancias económicas del cónyuge usuario, se presumirá que pertenecen a éste».